

ROZPORZĄDZENIA

ROZPORZĄDZENIE DELEGOWANE KOMISJI (UE) 2018/1108

z dnia 7 maja 2018 r.

uzupełniająca dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/849 o regulacyjne standardy techniczne dotyczące kryteriów wyznaczania centralnych punktów kontaktowych przez dostawców usług płatniczych oraz emitentów pieniądza elektronicznego oraz o przepisach dotyczące funkcji pełnionych przez takie punkty

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

KOMISJA EUROPEJSKA,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,

uwzględniając dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/849 z dnia 20 maja 2015 r. w sprawie zapobiegania wykorzystywaniu systemu finansowego do prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu, zmieniającą rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 648/2012 i uchylającą dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2005/60/WE oraz dyrektywę Komisji 2006/70/WE⁽¹⁾, w szczególności jej art. 45 ust. 11,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Dostawcy usług płatniczych i emitenci pieniądza elektronicznego mogą wyznaczyć centralne punkty kontaktowe, aby zapewnić – w imieniu instytucji wyznaczających – przestrzeganie przepisów w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu oraz ułatwić właściwym organom sprawowanie nadzoru. Państwa członkowskie mogą wymagać wyznaczenia centralnego punktu kontaktowego, jeżeli dostawcy usług płatniczych i emitenci pieniądza elektronicznego świadczą usługi na ich terytorium poprzez zakłady w formie innej niż oddział, ale nie wtedy, jeżeli świadczą usługi bez pośrednictwa zakładu.
- (2) Wyznaczenie centralnego punktu kontaktowego w celu zapewnienia przestrzegania przepisów w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu wydaje się być uzasadnione, jeżeli zakres i skala działalności prowadzonej przez dostawców usług płatniczych i emitentów pieniądza elektronicznego poprzez zakłady w formie innej niż oddział osiąga lub przekracza pewne progi. Progi te należy określić na poziomie, który jest proporcjonalny z celem dyrektywy (UE) 2015/849 w celu ułatwienia właściwym organom sprawowania nadzoru – w imieniu instytucji wyznaczającej – nad przestrzeganiem przez takie zakłady krajowych przepisów w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu, a równocześnie nie nakłada na dostawców usług płatniczych i emitentów pieniądza elektronicznego nadmiernych obciążeń regulacyjnych.
- (3) Wymóg wyznaczenia centralnego punktu kontaktowego wydaje się być również uzasadniony, jeżeli państwo członkowskie stwierdzi, że ryzyko prania pieniędzy i finansowania terroryzmu związane z działalnością takich zakładów jest zwiększone, na co wskazuje, np. ocena ryzyka prania pieniędzy i finansowania terroryzmu związana z pewnymi kategoriami dostawców usług płatniczych lub emitentów pieniądza elektronicznego. Państwa członkowskie nie powinny być zobowiązane do przeprowadzania w tym celu oceny ryzyka poszczególnych instytucji.
- (4) Jednak w wyjątkowych przypadkach, jeżeli państwa członkowskie mają uzasadnione powody przypuszczać, że ryzyko prania pieniędzy i finansowania terroryzmu związane z określonym dostawcą usług płatniczych lub emitentem pieniądza elektronicznego, który prowadzi zakłady na ich terytorium, jest wysokie, powinny one mieć możliwość wymagania, aby ten dostawca lub emitent wyznaczył centralny punkt kontaktowy, nawet jeżeli nie wypełnia on progów określonych w niniejszym rozporządzeniu lub nie należy do kategorii instytucji, które mają obowiązek wyznaczenia centralnego punktu kontaktowego na podstawie oceny ryzyka prania pieniędzy i finansowania terroryzmu przeprowadzonej przez państwo członkowskie.

⁽¹⁾ Dz.U. L 141 z 5.6.2015, s. 73.

- (5) Jeżeli centralny punkt kontaktowy został wyznaczony, powinien on zapewniać – w imieniu wyznaczającego dostawcy usług elektronicznych lub emitenta pieniądza elektronicznego – przestrzeganie przez jego zakłady obowiązujących przepisów w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu. W tym celu centralny punkt kontaktowy powinien dysponować rzetelną wiedzę na temat obowiązujących wymogów w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu oraz ułatwiać tworzenie i wdrażanie odpowiednich strategii i procedur w tym zakresie.
- (6) Centralny punkt kontaktowy powinien m.in. pełnić rolę głównego koordynatora między wyznaczającym dostawcą usług płatniczych lub emitentem pieniądza elektronicznego a jego zakładami, oraz między dostawcą usług elektronicznych lub emitentem pieniądza elektronicznego a właściwym organem państwa członkowskiego, w którym działają zakłady, aby ułatwić sprawowanie nadzoru nad nimi.
- (7) Państwa członkowskie powinny być uprawnione do określenia, w oparciu o ogólną ocenę ryzyka prania pieniędzy i finansowania terroryzmu związanego z działalnością dostawców usług płatniczych i emitentów pieniądza elektronicznego, którzy prowadzą na ich terytorium zakłady w formie innej niż oddziały, określenia pewnych dodatkowych funkcji, które centralne punkty kontaktowe muszą pełnić w ramach swoich obowiązków dotyczących zapewnienia zgodności z obowiązującymi przepisami w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu. W szczególności odpowiednie byłoby, aby państwa członkowskie wymagały od centralnych punktów kontaktowych przekazywania jednostkom analityki finansowej przyjmującego państwa członkowskiego, na którego terytorium znajduje się podmiot zobowiązany, sprawozdań o podejrzanych transakcjach w imieniu wyznaczających dostawców usług płatniczych lub emitentów pieniądza elektronicznego.
- (8) Każde państwo członkowskie powinno określić, w jakiej formie powinien działać centralny punkt kontaktowy. Jeżeli forma ta jest określona, państwa członkowskie powinny zapewnić, aby wymogi były proporcjonalne i nie wykraczały poza to, co niezbędne do osiągnięcia celu, jakim jest przestrzeganie przepisów w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu oraz ułatwienie sprawowania nadzoru.
- (9) Podstawę niniejszego rozporządzenia stanowi projekt regulacyjnych standardów technicznych przekazany Komisji przez Europejskie Urzędy Nadzoru (Europejski Urząd Nadzoru Bankowego, Europejski Urząd Nadzoru Ubezpieczeń i Pracowniczych Programów Emerytalnych oraz Europejski Urząd Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych).
- (10) Europejskie Urzędy Nadzoru przeprowadziły otwarte konsultacje publiczne na temat projektu regulacyjnych standardów technicznych, który stanowi podstawę niniejszego rozporządzenia, dokonały analizy potencjalnych powiązanych kosztów i korzyści oraz zwróciły się o wydanie opinii przez Bankową Grupę Interesariuszy ustanowioną odpowiednio zgodnie z art. 37 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1093/2010⁽¹⁾, rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1094/2010⁽²⁾ oraz rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1095/2010⁽³⁾,

PRZYJMUJE NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

Przedmiot i zakres stosowania

Niniejsze rozporządzenie określa:

- a) kryteria ustalenia okoliczności, w których właściwe jest wyznaczenie centralnego punktu kontaktowego zgodnie z art. 45 ust. 9 dyrektywy (UE) 2015/849;
- b) przepisy dotyczące funkcji centralnego punktu kontaktowego.

Artykuł 2

Definicje

Do celów niniejszego rozporządzenia stosuje się następujące definicje:

- 1) „właściwy organ” oznacza organ państwa członkowskiego odpowiedzialny za zapewnienie przestrzegania przez emitentów pieniądza elektronicznego i dostawców usług płatniczych, którzy prowadzą na terytorium tego państwa zakład w formie innej niż oddziały i których siedziba główna znajduje się w innym państwie członkowskim, przepisów dyrektywy (UE) 2015/849 transponowanych do prawodawstwa krajowego;

⁽¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1093/2010 z dnia 24 listopada 2010 r. w sprawie ustanowienia Europejskiego Urzędu Nadzoru (Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego), zmiany decyzji nr 716/2009/WE oraz uchylenia decyzji Komisji 2009/78/WE (Dz.U. L 331 z 15.12.2010, s. 12).

⁽²⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1094/2010 z dnia 24 listopada 2010 r. w sprawie ustanowienia Europejskiego Urzędu Nadzoru (Europejskiego Urzędu Nadzoru Ubezpieczeń i Pracowniczych Programów Emerytalnych), zmiany decyzji nr 716/2009/WE i uchylenia decyzji Komisji 2009/79/WE (Dz.U. L 331 z 15.12.2010, s. 48).

⁽³⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1095/2010 z dnia 24 listopada 2010 r. w sprawie ustanowienia Europejskiego Urzędu Nadzoru (Europejskiego Urzędu Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych), zmiany decyzji nr 716/2009/WE i uchylenia decyzji Komisji 2009/77/WE (Dz.U. L 331 z 15.12.2010, s. 84).

- 2) „przyjmujące państwo członkowskie” oznacza państwo członkowskie, na którego terytorium emitenci pieniądza elektronicznego i dostawcy usług płatniczych, których siedziba główna znajduje się w innym państwie członkowskim, prowadzą zakład w formie innej niż oddział;
- 3) „emitenci pieniądza elektronicznego i dostawcy usług płatniczych” oznaczają emitentów pieniądza elektronicznego zgodnie z definicją w art. 2 pkt 3 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/110/WE ⁽¹⁾ oraz dostawców usług płatniczych zgodnie z definicją w art. 4 pkt 9) dyrektywy 2007/64/WE Parlamentu Europejskiego i Rady ⁽²⁾.

Artykuł 3

Kryteria wyznaczania centralnego punktu kontaktowego

1. Przyjmujące państwa członkowskie mogą wymagać od emitentów pieniądza elektronicznego i dostawców usług płatniczych, którzy prowadzą zakłady na ich terytorium w formie innej niż oddział, a ich siedziba główna znajduje się w innym państwie członkowskim, wyznaczenia centralnego punktu kontaktowego, jeżeli spełnione jest którekolwiek z następujących kryteriów:

- a) liczba takich zakładów wynosi co najmniej 10;
- b) przewiduje się, że takie zakłady przeprowadzą dystrybucję lub dokonają wykupu pieniądza elektronicznego w łącznej kwocie powyżej 3 mln EUR w danym roku budżetowym lub dokonają transakcji płatniczych o łącznej wartości ponad 3 mln EUR w danym roku budżetowym, bądź też przekroczyły one tę kwotę dystrybucji, wykupu lub transakcji w ubiegłym roku budżetowym;
- c) informacje niezbędne do oceny, czy spełnione jest kryterium a) lub b), nie zostały udostępnione właściwemu organowi przyjmującego państwa członkowskiego na wniosek i w odpowiednim terminie.

2. Nie naruszając kryteriów określonych w ust. 1, przyjmujące państwa członkowskie mogą wymagać od określonych kategorii emitentów pieniądza elektronicznego i dostawców usług płatniczych, którzy prowadzą zakłady na ich terytorium w formie innej niż oddział, a ich siedziba główna znajduje się w innym państwie członkowskim, wyznaczenia centralnego punktu kontaktowego, jeżeli wymóg ten jest proporcjonalny do poziomu ryzyka prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu związanego z działalnością takich zakładów.

3. Przyjmujące państwa członkowskie opierają swoją ocenę poziomu ryzyka prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu związanego z działalnością tych zakładów na wynikach ocen ryzyka przeprowadzonych zgodnie z art. 6 ust. 1 i art. 7 ust. 1 dyrektywy (UE) 2015/849, lub też innych wiarygodnych i rzetelnych źródłach będących w ich dyspozycji. W ramach takiej oceny przyjmujące państwa członkowskie uwzględniają przynajmniej następujące kryteria:

- a) ryzyko prania pieniędzy i finansowania terroryzmu związane z rodzajami oferowanych produktów i usług oraz wykorzystywanych kanałów dystrybucji;
- b) ryzyko prania pieniędzy i finansowania terroryzmu związane z rodzajami klientów;
- c) ryzyko prania pieniędzy i finansowania terroryzmu związane z dominacją transakcji sporadycznych nad relacjami biznesowymi;
- d) ryzyko prania pieniędzy i finansowania terroryzmu związane z obsługiwanyimi państwami i obszarami geograficznymi.

4. Nie naruszając kryteriów określonych w ust. 1 i 2, przyjmujące państwo członkowskie może, w wyjątkowych przypadkach, upoważnić właściwy organ przyjmującego państwa członkowskiego do wymagania od emitenta pieniądza elektronicznego lub dostawcy usług płatniczych, który prowadzi na terytorium tego państwa zakłady w formie innej niż oddział, i którego siedziba główna znajduje się w innym państwie członkowskim, aby wyznaczył centralny punkt kontaktowy, pod warunkiem że przyjmujące państwo członkowskie ma uzasadnione powody, aby przypuszczać, że działalność zakładów emitenta pieniądza elektronicznego lub dostawcy usług płatniczych stwarza wysokie ryzyko prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu.

⁽¹⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/110/WE z dnia 16 września 2009 r. w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności przez instytucje pieniądza elektronicznego oraz nadzoru ostrożnościowego nad ich działalnością, zmieniająca dyrektywy 2005/60/WE i 2006/48/WE oraz uchylająca dyrektywę 2000/46/WE (Dz.U. L 267 z 10.10.2009, s. 7).

⁽²⁾ Dyrektywa 2007/64/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 listopada 2007 r. w sprawie usług płatniczych w ramach rynku wewnętrznego zmieniająca dyrektywy 97/7/WE, 2002/65/WE, 2005/60/WE i 2006/48/WE i uchylająca dyrektywę 97/5/WE (Dz.U. L 319 z 5.12.2007, s. 1).

Artykuł 4

Zapewnienie przestrzeni przepisów dotyczących przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu

Centralny punkt kontaktowy zapewnia przestrzeganie przez zakłady określone w art. 45 ust. 9 dyrektywy (UE) 2015/849 krajowych przepisów przyjmującego państwa członkowskiego dotyczących przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu. W tym celu centralny punkt kontaktowy:

- a) ułatwia opracowywanie i wdrażanie strategii i procedur dotyczących przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu zgodnie z art. 8 ust. 3 i 4 dyrektywy (UE) 2015/849 poprzez udzielanie wyznaczającemu emitentowi pieniądza elektronicznego lub dostawcy usług płatniczych informacji o przepisach dotyczących przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu obowiązujących w przyjmującym państwie członkowskim;
- b) nadzoruje, w imieniu wyznaczającego emitenta pieniądza elektronicznego lub dostawcy usług płatniczych, rzeczywiste przestrzeganie przez te zakłady przepisów dotyczących przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu obowiązujących w przyjmującym państwie członkowskim oraz nadzoruje strategię, kontrole i procedury wyznaczającego emitenta pieniądza elektronicznego lub dostawcy usług płatniczych przyjęte na mocy art. 8 ust. 3 i 4 dyrektywy (UE) 2015/849;
- c) informuje siedzibę główną wyznaczającego emitenta pieniądza elektronicznego lub dostawcy usług płatniczych o wszelkich przypadkach naruszenia lub nieprzestrzegania przepisów w tych zakładach, w tym przekazuje wszelkie informacje, które mogą wpływać na zdolność zakładu do rzeczywistego przestrzegania strategii lub procedur wyznaczającego emitenta pieniądza elektronicznego lub dostawcy usług płatniczych dotyczących przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu lub mogą w inny sposób wpływać na ocenę ryzyka wyznaczającego emitenta pieniądza elektronicznego lub dostawcy usług płatniczych;
- d) zapewnia, w imieniu wyznaczającego emitenta pieniądza elektronicznego lub dostawcy usług płatniczych, podjęcie działań naprawczych w przypadkach nieprzestrzegania przez te zakłady obowiązujących przepisów dotyczących przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu lub w przypadkach wystąpienia ryzyka takiego nieprzestrzegania;
- e) zapewnia, w imieniu wyznaczającego emitenta pieniądza elektronicznego lub dostawcy usług płatniczych, aby zakłady te i ich pracownicy uczestniczyli w programach szkoleniowych, o których mowa w art. 46 ust. 1 dyrektywy (UE) 2015/849;
- f) reprezentuje wyznaczającego emitenta pieniądza elektronicznego lub dostawcę usług płatniczych w jego kontaktach z właściwymi organami i jednostkami analityki finansowego przyjmującego państwa członkowskiego.

Artykuł 5

Ułatwienie sprawowania nadzoru przez właściwe organy przyjmującego państwa członkowskiego

Centralny punkt kontaktowy ułatwia sprawowanie nadzoru przez właściwe organy przyjmującego państwa członkowskiego nad zakładami określonymi w art. 45 ust. 9 dyrektywy (UE) 2015/849. W tym celu centralny punkt kontaktowy, w imieniu wyznaczającego emitenta pieniądza elektronicznego lub dostawcy usług płatniczych:

- a) reprezentuje wyznaczającego emitenta pieniądza elektronicznego lub dostawcę usług płatniczych w jego kontaktach z właściwymi organami;
- b) ma dostęp do informacji posiadanych przez te zakłady;
- c) udziela odpowiedzi na wszelkie wnioski złożone przez właściwe organy związane z działalnością tych zakładów, przekazuje odpowiednie informacje będące w posiadaniu wyznaczającego emitenta pieniądza elektronicznego lub dostawcy usług płatniczych i tych zakładów właściwym organom oraz w stosownych przypadkach regularnie składa sprawozdania;
- d) ułatwia kontrole na miejscu w tych zakładach, jeżeli jest to wymagane przez właściwe organy.

Artykuł 6

Dodatkowe funkcje centralnego punktu kontaktowego

1. Oprócz funkcji określonych w art. 4 i 5 przyjmujące państwa członkowskie mogą wymagać od centralnych punktów kontaktowych pełnienia, w imieniu wyznaczającego emitenta pieniądza elektronicznego lub dostawcy usług płatniczych, jednej lub kilku z następujących funkcji:

- a) składania sprawozdań zgodnie z art. 33 ust. 1 dyrektywy (UE) 2015/849, transponowanym do prawa krajowego przyjmującego państwa członkowskiego;
- b) udzielania odpowiedzi na wszelkie wnioski jednostki analityki finansowej dotyczące działalności zakładów określonych w art. 45 ust. 9 dyrektywy (UE) 2015/849 oraz przekazywania odpowiednich informacji dotyczących takich zakładów jednostce analityki finansowej;

- c) nadzorowanie transakcji w celu zidentyfikowania w stosownym przypadku podejrzanych transakcji, w zależności od wielkości i złożoności operacji emitenta pieniądza elektronicznego lub dostawcy usług płatniczych w przyjmującym państwie członkowskim.
2. Przyjmujące państwa członkowskie mogą wymagać od centralnego punktów kontaktowych pełnienia jednej lub kilku dodatkowych funkcji określonych w ust. 1, jeżeli te dodatkowe funkcje są proporcjonalne do ogólnego poziomu ryzyka prania pieniędzy i finansowania terroryzmu związanego z operacjami tych dostawców usług płatniczych i emitentów pieniądza elektronicznego, którzy posiadają na terytorium tych państw zakłady w formie innej niż oddział.
3. Przyjmujące państwa członkowskie powinny opierać swoją ocenę poziomu ryzyka prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu związanego z działalnością takich zakładów na wynikach ocen ryzyka przeprowadzonych zgodnie z art. 6 ust. 1 i art. 7 ust. 1 dyrektywy (UE) 2015/849, w stosownych przypadkach zgodnie z art. 3 ust. 2 niniejszego rozporządzenia lub też innych wiarygodnych i rzetelnych źródłach będących w ich dyspozycji.

Artykuł 7

Wejście w życie

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie dwudziestego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia 7 maja 2018 r.

W imieniu Komisji
Jean-Claude JUNCKER
Przewodniczący
